บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ : การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการเปรียบเทียบวิธีการใช้ยากลุ่มยาระงับปวด ยาแก้อักเสบกลุ่มที่ไม่ใช่สตีรอยด์ และยาปฏิชีวนะ โดยเน้นเรื่องวิธีการใช้ยา ขนาดของยา พิษและผลข้างเคียงของยาในกลุ่มทันตแพทย์ไทย ซึ่งจำแนกเป็นนิสิต นักศึกษาทันตแพทย์ชั้นปีที่ 6 ทันตแพทย์ทั่วไป และทันตแพทย์เฉพาะทาง

วัสดุและวิธีการ : โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 1,000 ชุดซึ่งใช้วิธีการสุ่มแบบอิสระในการส่งแบบสอบถามให้แก่กลุ่มเป้าหมาย นำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยเพียร์สันไคสแควร์และการทดสอบครัสคัลวาลลิส ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผลการวิจัย : ได้รับข้อมูลแบบสอบถามตอบกลับคิดเป็นร้อยละ 52.3 โดยได้จากนิสิต นักศึกษาทันตแพทย์ชั้นปีที่ 6 เท่ากับร้อยละ 39.8 ทันตแพทย์ทั่วไปร้อยละ 37.3 และทันตแพทย์เฉพาะทางร้อยละ 22.9 ในเรื่องการใช้ยาโดยทั่วไป ไม่พบความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญในกลุ่มประชากรที่ศึกษา โดยยาระงับปวดและยาแก้อักเสบกลุ่มที่ไม่ใช่สตีรอยด์ พบว่ายาอะเซทามิโนเฟน และไอบูโพรเฟน เป็นยาที่ใช้กันมากและมีวิธีการใช้ยา รวมทั้งขนาดของยาถูกต้อง แต่ยาที่ใช้ขนาดของยาผิดมากที่สุด คือ เซเลโคซิบ (ร้อยละ 83.7) สำหรับกลุ่มยาปฏิชีวนะ พบว่ายาที่ใช้แพร่หลายมากที่สุด คือ อะม็อกซีซิลลิน โดยยาเพนิซิลลินวีเป็นยาที่มีการใช้ขนาดของยาผิดมากที่สุด (ร้อยละ 99.0) ในด้านพิษและผลข้างเคียงของยาพบว่าในกลุ่มประชากรทั้ง 3 กลุ่มส่วนใหญ่ยังมีความรู้ที่ยังไม่ถูกต้อง

สรุปผลการวิจัย : ในกลุ่มประชากรทั้ง 3 กลุ่มไม่พบความแตกต่างในด้านการเลือกใช้ชนิดของยาและขนาดของยา แต่ยังพบว่าความรู้ด้านพิษและผลข้างเคียงของยากลุ่มยาระงับปวด ยาแก้อักเสบกลุ่มที่ไม่ใช่สตีรอยด์ และยาปฏิชีวนะ ยังมีความไม่ถูกต้องอยู่มาก

คำสำคัญ : ยาระงับปวด ยาแก้อักเสบ ยาปฏิชีวนะ ทันตแพทย์ไทย